

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 11 Οκτωβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Εισηγήτρια, Αγγελική Πουλοπούλου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 07.09.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1349/07.09.2023 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...I.K.E.» και τον διακριτικό τίτλο «... I.K.E.» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ....., επί της οδού ....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του .... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αρ. .... απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής, κατά το μέρος που παρέλειψε να απορρίψει όλες τις προσφορές, πλην της ίδιας και να καταστεί προσωρινή ανάδοχος του έργου.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 6.693,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό .... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

2. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε, με την υπ' αρ. πρωτ. οικ. ... Διακήρυξη, διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου: «ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ....» εκτιμώμενης αξίας 1.338.587,10 ευρώ χωρίς ΦΠΑ (το έργο δεν έχει Φ.Π.Α.) και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά που προσδιορίζεται αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 26.06.2023 με Α.Δ.Α.Μ. ...., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό αριθμό .....

3. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε προς τους ενδιαφερόμενους μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 24.08.2023, εκ νέου, δε, μαζί με το έγγραφο εξηγήσεων του οικονομικού φορέα «... Ο.Ε.» στις 31.08.2023. Δοθέντος ότι ως πλήρης γνώση της πράξης νοείται τόσο η γνώση της έκδοσης όσο και των αιτιολογιών της (βλ. Δ. Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Γ' Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2019, σελ. 779), η δε προθεσμία άσκησης της προδικαστικής προσφυγής δεν εκκινεί προτού ο ενδιαφερόμενος λάβει πλήρη γνώση και των αιτιολογιών της προσβαλλομένης εκτελεστής πράξης (βλ. Φ. Αρναούτογλου, Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του Ν. 3886/2010, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 67, Π. Δέγλερη, Οι δημόσιες συμβάσεις στην ενωσιακή έννομη τάξη, τόμ. 1, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2019, σελ. 177), ως ημερομηνία πλήρους γνώσης της προσβαλλόμενης θεωρείται η 31η.08.2023, κατά τα ανωτέρω. Η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 07.09.2023, με κοινοποίηση αυτής ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017. Οι, δε, περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της Αναθέτουσας Αρχής που περιλαμβάνονται στις απόψεις της απορρίπτονται ως αβάσιμοι, δοθέντος

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

ότι, εκ μόνου του σώματος της προσβαλλόμενης υπ' αρ. .... απόφασης δεν προέκυπτε η αιτιολογία αυτής, ήτοι το περιεχόμενο της αιτιολόγησης της προσφοράς του οικονομικού φορέα «..... Ο.Ε.», περαιτέρω, ουδόλως δύναται να θεωρηθεί ως πλήρης γνώση της προσβαλλόμενης μόνο η κοινοποίηση του σώματος αυτής, εκ μόνου του λόγου ότι, κατά την Αναθέτουσα Αρχή «περιέχει σχεδόν ό,τι είχε αναφέρει και στο έγγραφό του περί αιτιολόγησης ο προσωρινός ανάδοχος και συνεπώς η προσφεύγουσα γνώριζε αμέσως με την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης το περιεχόμενο της αιτιολόγησης της προσφοράς». Η προσφεύγουσα μετ' εννόμου συμφέροντος βάλλει κατά της προσβαλλόμενης, ως καταταγείσα ένατη στη σειρά μειοδοσίας, στρεφόμενη κατά της αποδοχής του συνόλου των οικονομικών φορέων που κατετάγησαν πριν από αυτήν στη σειρά μειοδοσίας.

5. Επειδή, στις 08.09.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 1614/2023 Πράξη του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η Αναθέτουσα Αρχή όπως καταθέσει απόψεις επί της προδικαστικής προσφυγής.

7. Επειδή, στις 13.09.2023 εκδόθηκε η υπ' αρ. Α854/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ που απέρριψε το αίτημα αναστολής της προσφεύγουσας.

8. Επειδή, στις 21.09.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, την υπ' αρ. .... απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής με θέμα «Αποδοχή της από 12-09-23 γνωμοδότησης και του 4ου πρακτικού της Επιτροπής διαγωνισμού σχετικά με την από 07-9-2023 προσφυγή του οικονομικού φορέα με δ.τ.«..... Ι.Κ.Ε.» κατά της υπ' αριθ. .... απόφασης της Ο.Ε. του Δήμου .....».

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

9. Επειδή, στις 22.09.2023 η προσφεύγουσα κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, το με ίδια ημερομηνία υπόμνημά της εμπροθέσμως.

10. Επειδή, με την προσβαλλόμενη αποφασίστηκε η έγκριση των 1ου και 2ου Πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού και η κήρυξη του οικονομικού φορέα «..... ΟΕ» ως προσωρινού αναδόχου, ο οποίος προσέφερε ποσοστό έκπτωσης 35,00 % τριάντα πέντε επί τοις εκατό, ήτοι συνολικό ποσό 870.081,62€ (δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.).

11. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

12. Επειδή, στο άρθ. 79 του Ν. 4412/2016 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο 27 του Ν.4782/2021, ορίζεται ότι «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α` 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ..... β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, τα οποία έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 75, περί κριτηρίων επιλογής, 76, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και γ)..... Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ....και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. ....3. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (L 3), και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή. 4...5...9. Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ. Η συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 79Α, περί υπογραφής Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης». Στο άρ. 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης.». Στο άρ. 104 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής - Οψιγενείς μεταβολές» του Ν. 4412/2016 ορίζεται πως «1. Το δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 και γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης. ...». Σύμφωνα με το άρ. 9 «Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» της Διακήρυξης «Η αναθέτουσα αρχή τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, μέσω της λειτουργικότητας « Επικοινωνία» του υποσυστήματος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογίαν και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα.». Σύμφωνα με το άρ. 22.Β. «Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας» της Διακήρυξης «Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασής τους. Ειδικά οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019 ή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημόσιων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.), από την έναρξη ισχύος του τελευταίου ή στα Μητρώα Περιφερειακών Ενοτήτων¹³⁴, ανά περίπτωση, στην κατηγορία/-ες έργου του άρθρου 21 της παρούσας¹³⁵. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016», στο άρ. 22.Γ. «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» ορίζεται ότι «Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να πληρούν τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που ορίζονται στο άρθρο 100 του Ν. 3669/2008, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, ανά κατηγορία και τάξη Μ.Ε.Ε.Π. αντίστοιχη με την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 75,76 και 78 του Ν.4412/2016. ... Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει. Μετά από τη λήξη των ως άνω μεταβατικών διατάξεων και την πλήρη έναρξη ισχύος του π.δ. 71/2019, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 64 αυτού». Σύμφωνα με το άρ. 22.Δ. «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» της Διακήρυξης «Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να πληρούν τις απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας που ορίζονται στο άρθρο 100 του Ν.3669/2008, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, ανά κατηγορία και τάξη Μ.Ε.Ε.Π. αντίστοιχη με την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 78 του Ν.4412/2016. Για τους οικονομικούς φορείς από κράτη, στα οποία δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, απαιτούνται όλα τα στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι έχουν εκτελέσει έργα παρόμοια με το δημοπρατούμενο από ποσοτική και ποιοτική άποψη.». Στο άρ. 23 «Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής» προβλέπεται ότι «23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας. ...Τέλος, επισημαίνεται ότι οι προσφέροντες δηλώνουν το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, Ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις» και στο άρ. 23.2

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

«Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)» ορίζεται πως «Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν.4412/16, και στο άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας....». Στο άρ. 23.4 «Δικαιολογητικά απόδειξης καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.Β» ορίζεται ότι «(α) Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και από την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου βεβαίωση εγγραφής στο Τμήμα Ι του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.), ή βεβαίωση εγγραφής στα Μητρώα Περιφερειακών Ενοτήτων, ανά περίπτωση, στην κατηγορία ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ή ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ...» και στο άρ. 23.5 «Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ» ότι «Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται: (α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.: □ είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει, μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και από την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου, βεβαίωση εγγραφής στο Τμήμα ΙΙ του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.) □ είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από την ως άνω βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ,

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση. ...». Σύμφωνα με το άρ. 23.6 «Δικαιολογητικά Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας του άρθρου 22.Δ» της Διακήρυξης «Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται: (α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε: □ είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και από την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου, βεβαίωση εγγραφής στο Τμήμα II του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.) □ είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Δ δεν καλύπτονται από την ως άνω βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Δ απαίτηση. Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 22.Δ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016.....».

13. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της (υπ' αρ. 187/2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής), ειδικότερα, όπως αποτυπώνονται στην εγκριθείσα από 19.09.2023 γνωμοδότηση του δικηγόρου ....., επί του λόγου που αφορά στην μη προαπόδειξη οποιουδήποτε κριτηρίου επιλογής των άρ. 22.Β έως 22.Δ της Διακήρυξης και αφορά όλους τους προταχθέντες οικονομικούς φορείς, υποστηρίζει πως οι σχετικές αιτιάσεις της προσφεύγουσας ερείδονται επί της εσφαλμένης προϋποθέσεως ότι το ΕΕΕΣ του ένδικου Διαγωνισμού (Πρότυπο) περιελάμβανε ερωτήματα για την πλήρωση των κριτηρίων των άρθρων 22.Γ και 22.Δ της Διακήρυξης, στα οποία – κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας - οι λοιποί οκτώ (8)

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

συμμετέχοντες – και προταχθέντες αυτής σε σειρά μειοδοσίας - παρέλειψαν να απαντήσουν (και δη θετικά), με συνέπεια, να μην έχει επέλθει η προαπόδειξη των ανωτέρω κριτηρίων και συνεπώς, οι προσφορές τους να πάσχουν ακυρότητας. Πλην όμως, ισχυρίζεται πως, εφόσον στο υπόδειγμα ΕΕΕΣ, που η ίδια μορφοποίησε και ανάρτησε στον τόπο του ένδικου διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, αλλά και στην επίσημη ιστοσελίδα του, δεν προβλέφθηκε ειδική δήλωση που να αφορά στους προβλεπόμενους όρους 22.Β, 22Γ και 22Δ της Διακήρυξης, αλλά γενική δήλωση περί πλήρωσης όλων των απαιτούμενων κριτηρίων επιλογής (άρθρα 22.Β έως 22.Δ της Διακήρυξης), ενόψει και της αρχής της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, δεν συνάγεται υποχρέωση των διαγωνιζόμενων να δηλώσουν ειδικά μέσω του εν λόγω εντύπου τη μη συνδρομή των λόγων αυτών, επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, ούτε η σχετική παράλειψη της αναθέτουσας αρχής δύναται να αποβεί σε βάρος αυτών. Επομένως, υποστηρίζει πως οι παραπάνω οικονομικοί φορείς, απαντώντας «Ναι» στο ΜΕΡΟΣ IV του ΕΕΕΣ τους, το οποίο προσυμπληρώθηκε και τους παρασχέθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή, απάντησαν ότι πληρούν όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής, συμπεριλαμβανομένων των όρων 22.Β «Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας», 22.Γ «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» και 22.Δ «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» της Διακήρυξης. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως τυχόν πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζόμενων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους. Ως προς τον λόγο που αφορά στην μη προαπόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού του άρ. 22.Α.5 της Διακήρυξης και αφορά στους οικονομικούς φορείς «..... Α.Τ.Ε.Ε.», «..... Α.Τ.Ε.Ε.», «..... Α.Τ.Ε.Ε.» ΚΑΙ «..... Α.Τ.Ε.Ε.», ισχυρίζεται πως είναι απορριπτέος ως αόριστος, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ουδόλως αναφέρει σε τι συνίσταται η μη ορθή, κατά τους ισχυρισμούς της, διαμόρφωση του ΕΕΕΣ των προαναφερόμενων οικονομικών

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

φορέων, παρά αρκείται στην ως άνω γενικόλογη αναφορά ότι δεν διαμορφώθηκε με τρόπο ώστε να προαποδείξουν τη μη συνδρομή του λόγου αποκλεισμού του όρου 22.Α.5. της Διακήρυξης. Περαιτέρω, παραθέτει την υπ' αρ. 152/2020 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, από την οποία υποστηρίζει πως δεδομένου ότι, στο πρότυπο ΕΕΕΣ που μορφοποιήθηκε και χορηγήθηκε από την ίδια στους διαγωνιζομένους, δεν περιλαμβάνονταν πρόβλεψη δήλωσης σχετικά με τον λόγο αποκλεισμού του όρου 22.Α.5 της Διακήρυξης, ενόψει και της αρχής της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, δεν συνάγεται υποχρέωση των διαγωνιζόμενων να προαποδείξουν μέσω του εν λόγω εντύπου τη μη συνδρομή του λόγου αυτού επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, άλλα ούτε η σχετική παράλειψη δύναται να αποβεί σε βάρος αυτών και ως εκ τούτου, οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Ακόμη, ισχυρίζεται πως, εφόσον δηλώθηκε προαποδεικτικά με το ΕΕΕΣ τους την κατοχή ενημερότητας πτυχίου, η μη συνδρομή του λόγου αποκλεισμού του όρου 22.Α.5. είναι γεγονός αντικειμενικώς εξακριβώσιμο σε στάδιο προγενέστερο της αξιολόγησης των προσφορών και η έλλειψη συγκεκριμένης δήλωσης στο ΕΕΕΣ είναι δεκτική συμπλήρωσης/αποσαφήνισης δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 9 της Διακήρυξης και 102 του ν. 4412/2016. Επί του λόγου που αφορά στην έλλειψη ιδίων κεφαλαίων και αφορά στους οικονομικούς φορείς «..... ΑΤΕΕ», «..... ΑΤΕΕ», «..... ΑΤΕΕ» και «..... ΑΤΕΕ», η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει πως ο λόγος αυτός τυγχάνει απορριπτέος ως ερειδόμενος επί της εσφαλμένης προϋποθέσεως ότι η ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000,00 € αποτελεί ρητή απαίτηση προβλεπόμενη εκ του όρου 22.Γ της Διακήρυξης, γεγονός που δεν ισχύει, εν προκειμένω, αφού στον όρο αυτό ουδεμία τέτοια απαίτηση υφίσταται και πως η πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, μεταξύ των οποίων και ο όρος 22.Γ της Διακήρυξης, δηλώθηκε από όλους τους προταχθέντες της προσφεύγουσας σε σειρά μειοδοσίας οικονομικούς φορείς, οι οποίοι ανήκουν άπαντες σε τάξεις ΜΕΕΠ (είτε 2η είτε 3η τάξη) αντίστοιχες με την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (1.338.587,10 ευρώ άνευ ΦΠΑ), με την δήλωση στο μορφοποιημένο πρότυπο

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

ΕΕΕΣ που τους χορηγήθηκε εκ μέρους του Δήμου της απάντησης «ΝΑΙ» στην γενική ένδειξη περί πλήρωσης όλων των απαιτούμενων κριτηρίων επιλογής που περιλαμβάνεται στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ. Ακολούθως, υποστηρίζει πως, επί του λόγου που αφορά ότι απάντηση που δεν δόθηκε σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ, δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που ο οικονομικός φορέας έδωσε σε άλλα ερωτήματα και αφορά στους οικονομικούς φορείς (α) ..... ΟΕ, (β) ..... ΑΤΕΕ, (γ) ..... Ο.Ε., (δ) ..... ΑΤΕ, (ε) .....ΑΤΕΕ, (στ) .....ΑΤΕΕ, (ζ) ..... ΑΤΕΕ, εφόσον στο πρότυπο ΕΕΕΣ που διαμορφώθηκε και συμπεριλήφθηκε στα έγγραφα του διαγωνισμού, επιλέχθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή στο Μέρος IV, αντί της απάντησης στα ερωτήματα των επιμέρους ενοτήτων για έκαστο των κριτηρίων επιλογής, οι υποψήφιοι να δηλώσουν απλά «ΝΑΙ» ή «ΟΧΙ» στην γενική ένδειξη περί πλήρωσης όλων των απαιτούμενων κριτηρίων επιλογής, ορθώς οι τελευταίοι δήλωσαν, ελλείπει των ως άνω Ενοτήτων, στοιχεία απαιτούμενα από όρους διακήρυξης (όπως λ.χ. κατηγορία και τάξη ΜΕΕΠ, ανεκτέλεστο υπόλοιπο συμβάσεων) σε άλλα σημεία του ΕΕΕΣ τους και, τούτων δοθέντων, εφόσον οι πληροφορίες δηλώθηκαν σε οποιοδήποτε σημείο του ΕΕΕΣ των διαγωνιζομένων, δεν τίθεται ζήτημα παράλειψης και έλλειψης ή σφάλματος απάντησης επί συγκεκριμένου ερωτήματος με αποτέλεσμα να μην δύναται να συμπληρωθεί ή να αναπληρωθεί ούτε δια αντιπαραβολής άλλων απαντήσεων εντός του ίδιου ΕΕΕΣ, και ως εκ τούτου δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής της προαναφερόμενης υπ' αριθμ. 234/2020 απόφασης της ΕΑ του Συμβουλίου της Επικρατείας. Αναφορικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας περί μη αναφοράς στο ΕΕΕΣ του αριθμού και της διάρκειας ισχύος της ενημερότητας πτυχίου του οικονομικού φορέα «..... ΑΤΕΕ», υποστηρίζει πως, αφ' ης στιγμής ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας δήλωσε προαποδεικτικά στο ΕΕΕΣ του ότι διαθέτει ενημερότητα πτυχίου (γεγονός που συνομολογείται από την προσφεύγουσα), η μη αναφορά στο ΕΕΕΣ του αριθμού και της διάρκειας ισχύος της ενημερότητας συνιστά έλλειψη δεκτική συμπλήρωσης – αποσαφήνισης, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 9 της Διακήρυξης και 102 του ν. 4412/2016, δεδομένου ότι η κατοχή της ενημερότητας πτυχίου, η οποία δηλώθηκε προαποδεικτικά με το ΕΕΕΣ, αποτελεί γεγονός αντικειμενικώς

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

εξακριβώσιμο, σε προγενέστερο της αξιολόγησης των προσφορών στάδιο, του οποίου η συμπλήρωση/αποσαφήνιση δεν οδηγεί σε τροποποίηση της προσφοράς του οικονομικού φορέα. Ως προς τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας σχετικά με την αιτιολόγηση της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς του οικονομικού φορέα «..... ΟΕ», η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει πως το ποσό της ζημίας που αναφέρει ο πρώτος κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικός φορέας δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής, δυσβάστακτο για μια μικρομεσαία εργοληπτική επιχείρηση, αλλά ούτε και ικανό να δημιουργήσει στην αναθέτουσα αρχή οποιαδήποτε ανησυχία σχετικά με τη μη δυνατότητα ολοκλήρωσης της υπό ανάθεση σύμβασης, πολλώ δε μάλλον δεδομένου ότι ο ίδιος ο οικονομικός φορέας αποδέχεται την συγκεκριμένη ζημία και δεσμεύεται να κατασκευάσει το έργο, επικαλείται, δε, την υπ' αρ 153/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ, και υποστηρίζει πως η αξιολογική κρίση της Επιτροπής Διαγωνισμού αρκεί να αποτυπώνεται με τη σαφή και επαρκή διαπίστωση ότι οι ελεγχόμενες (ως ασυνήθιστα χαμηλές) προσφορές είναι σύμφωνες με τους όρους της Διακήρυξης και οι ληφθείσες εξηγήσεις επαρκείς, και κατά τούτο συνιστά την απαιτούμενη σαφή και επαρκή κατά νόμον αιτιολογία, χωρίς να απαιτείται ειδικότερη αιτιολογία ενόψει μάλιστα και της αποδοχής του συνόλου των εξηγήσεων. Σχετικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας περί του ανεκτέλεστου, που αφορά σε όλους τους προταχθέντες οικονομικούς φορείς, αναφέρει πως, με την υπ' αρ. 419/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ, κρίθηκε ως μη νόμιμη η τεθείσα, και με την υπ' αρ. πρωτ. οικ. ... Διακήρυξη που διέπει την παρούσα διαφορά, προϋπόθεση περί μη υπέρβασης των ανωτάτων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, συνεπώς, άνευ εννόμου συμφέροντος και αλυσιτελώς επικαλείται την αντίθετη στο κοινοτικό δίκαιο διάταξη του άρθρου 20 παρ. 4 του Ν. 3669/2008 και όλοι οι ισχυρισμοί της περί αποκλεισμού των συνυποψηφίων της, επειδή δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή περί «ανεκτέλεστου», θα πρέπει να απορριφθούν ως ερειδόμενοι σε μη νόμιμη βάση. Συναφώς, υποστηρίζει πως, για τους παραπάνω λόγους ορθώς η Επιτροπή Διαγωνισμού δεν απέκλεισε κάποιον υποψήφιο επειδή δεν πληροί

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

την ανωτέρω προϋπόθεση περί «ανεκτελέστου» του άρθρου 20 παρ. 4 του Ν. 3669/2008 και όλοι οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας θα πρέπει να απορριφθούν. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως, δεδομένου ότι το υπόδειγμα ΕΕΕΣ, που χορήγησε στον επίμαχο διαγωνισμό, συνιστούσε έγγραφο της διαδικασίας με συγκεκριμένη μορφή, η μη περίληψη ερωτημάτων περί του κριτηρίου επιλογής 23.1 της διακήρυξης σχετικά με το ανεκτέλεστο υπόλοιπο, δημιουργεί αφενός αντίφαση και άρα, ασάφεια που δεν μπορεί να αντισταχθεί κατά του καλόπιστου μετέχοντος, αφού τόσο το ΕΕΕΣ, όσο και ο όρος 22.Γ, σε συνδυασμό με τον όρο 23.1 και τον όρο 24.2 συνιστούν μέρος του κανονιστικού περιεχομένου της διαδικασίας. Η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της επί των απόψεων αυτών υποστηρίζει πως η υπ' αρ. 419/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ αφορά προσβολή όρου της διακήρυξης, κάτι που εν προκειμένω δε συντρέχει, καθώς δεν προσβλήθηκε όρος του διαγωνισμού και, επομένως, αυτοί είναι *de facto* αποδεκτοί από όλους τους διαγωνιζόμενους

14. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στον οικονομικό φορέα «..... Ο.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση οποιουδήποτε κριτηρίου επιλογής των άρθρων 22.Β έως 22.Δ της Διακήρυξης. Ειδικότερα, αναφέρει ότι δεν προαπέδειξε την εγγραφή του στην κατηγορία των Υδραυλικών ή Η/Μ έργων του ΜΕΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 22.Β της διακήρυξης, την ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, σύμφωνα με το άρθρο 22.Γ της διακήρυξης, τη μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 22.Γ της διακήρυξης, τη δήλωση του ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 23.1 της διακήρυξης και τη στελέχωση του εργοληπτικού του πτυχίου με τους αντίστοιχους τεχνικούς Μ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 22.Δ της διακήρυξης. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως δήλωσε ότι «ΤΟ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟ ΤΗΣ ..... ΟΕ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΩ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 20 ΠΑΡ. 4 Ν.3669/2008» στο Μέρος V του ΕΕΕΣ «Περιορισμός του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

υποψηφίων», ήτοι σε πεδίο άσχετο με τις απαιτήσεις της διακήρυξης το οποίο δεν παρέχει οποιαδήποτε προαποδεικτική ισχύ, ισχυριζόμενη ότι απάντηση που δόθηκε σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμα και εντός του ίδιου ΕΕΕΣ και πως η δήλωση αυτή είναι ελλιπής, χωρίς δυνατότητα αποσαφήνισης κατ' άρθρο 102 του Ν.4412/2016, καθώς δεν αναγράφει το ακριβές ποσό ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τη ρητή επιταγή του άρθρου 23.1 της διακήρυξης. Ακόμη, αναφέρει πως δήλωσε το ΜΕΕΠ του στο Μέρος ΙΙ του ΕΕΕΣ στο ερώτημα περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, απάντηση που δεν παρέχει οποιαδήποτε προαποδεικτική ισχύ και πρέπει να αγνοηθεί πλήρως, καθώς δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου και επομένως δεν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο, ώστε να έχει εφαρμογή το υποερώτημα αυτό.

15. Επειδή, επί του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στον οικονομικό φορέα «..... Ο.Ε.», λεκτέα τα εξής: Ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Έγγραφο Προμήθειας (L 3) στον οποίο παραπέμπει η υποσημείωση 6 της Διακήρυξης, προβλέπει (Παράρτημα 2 του Κανονισμού) ότι «*Μέρος IV : Κριτήρια Επιλογής α. ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΔΕΙΞΗ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ* «Ο οικονομικός φορέας πρέπει να συμπληρώσει αυτό το πεδίο μόνο στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή έχει δηλώσει στη σχετική προκήρυξη/γνωστοποίηση ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης που αναφέρονται στην προκήρυξη/γνωστοποίηση ότι ο οικονομικός φορέας μπορεί να συμπληρώσει μόνο την ενότητα α του μέρους χωρίς να υποχρεούται να συμπληρώσει οποιαδήποτε άλλη ενότητα του μέρους IV:». Το κείμενο του ανωτέρω εκτελεστικού Κανονισμού αποδίδει και η ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ 23 (Απόφαση 3/24-01-2018 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων) με θέμα «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)», η οποία ορίζει

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

στο «3.4. Μέρος IV Κριτήρια επιλογής Ενότητα α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής» ότι «Η αναθέτουσα αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια, στα έγγραφα της σύμβασης να επιλέξει : είτε μόνο τη συμπλήρωση, εκ μέρους των οικονομικών φορέων, της ενότητας α "Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής" είτε την αναλυτική συμπλήρωση από μέρους τους των πεδίων των Ενότητων Α έως Δ του μέρους IV κατά περίπτωση. Επισημαίνεται ότι η χρήση της ως άνω γενικής ένδειξης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής επιτρέπεται μόνο εφόσον η τελευταία έχει δηλώσει ρητά στη σχετική Διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης ότι οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν μόνο την ενότητα α "Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής". Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή διαμορφώνει αντίστοιχα το ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ απαλείφοντας τις Ενότητες Α έως Δ του Μέρους IV, ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στους οικονομικούς φορείς». Σύμφωνα με το άρ. 22 της Διακήρυξης «Οι μεμονωμένοι προσφέροντες πρέπει να ικανοποιούν όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής.», κατά, δε, την υποβολή προσφορών, κατ' άρ. 23.1, οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το ΕΕΕΣ, ως προκαταρκτική απόδειξη, επιβεβαιώνοντας ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής, όπως αυτά έχουν καθοριστεί στα άρ. 22.Β, 22.Γ και 22.Δ της Διακήρυξης. Ενόψει του ανωτέρω περιεχόμενου της Διακήρυξης, που δεν απαιτούσε μόνο τη συμπλήρωση της γενικής ένδειξης («α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής») σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/7, καθίσταται σαφές ότι, κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, οι ενδιαφερόμενοι φορείς όφειλαν να παραθέσουν τα στοιχεία εκείνα που θα προαποδείκνυαν ότι πληρούνταν τα στοιχεία ποιοτικής επιλογής, μεταξύ αυτών και αυτό της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, ήτοι να περιλάβουν και απαντήσουν τις ενότητες του Μέρους IV Α: Καταλληλότητα. Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Το γεγονός ότι το ΕΕΕΣ συμπεριελήφθη, με το άρ. 2.1. της Διακήρυξης, μεταξύ των «εγγράφων της σύμβασης», δεν υποχρέωνε τους υποψήφιους φορείς να συμπληρώσουν και υποβάλουν το προσαρμοσμένο εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής ΕΕΕΣ που περιείχε μόνο την ως άνω γενική ένδειξη, δεδομένου ότι αυτό δεν προβλεπόταν ως αποκλειστικό ή δεσμευτικό

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

υπόδειγμα (βλ. ΔΕφ Κομοτηνής Α30/2023, σκ. 14). Συναφώς, ουδόλως η Αναθέτουσα Αρχή είχε δηλώσει ρητά στη σχετική Διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης ότι οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν μόνο την ενότητα α «Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής», όπως τούτο αναφέρεται στην προεκτεθείσα υπ' αρ. 23 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ. Εξάλλου, ο ευλόγως ενημερωμένος και κανονικά επιμελής συμμετέχων (Απόφαση ΔΕΕ της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 (eVigiloLtd) σκ. 54-55, πρβλ. Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως, Eleanor Sharpston της 2ης Σεπτεμβρίου 2018, Υπόθεση C375/17 (StanleyInt. BettingLtd) σκ. 71) ήταν σε θέση να κατανοήσει τον οικείο τεθέντα όρο της Διακήρυξης και να προαποδείξει την πλήρωση του συνόλου των κριτηρίων επιλογής, περαιτέρω, εφόσον το ίδιο το ΕΕΕΣ έχει χαρακτήρα δυναμικό, ήτοι δύναται ευχερώς να τροποποιηθεί από τους συμμετέχοντες, καθώς παρέχεται σε επεξεργάσιμη μορφή, ο συνετός και επιμελής συμμετέχων ηδύνατο να προβεί αυτοβούλως σε προσθήκη μνείας περί απόδειξης κάθε ενός κριτηρίου επιλογής, όπως συγκεκριμένα και μονοσήμαντα στη Διακήρυξη προσδιορίζονται. Επιπλέον, και σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν ο συγκεκριμένος όρος της Διακήρυξης εξακολουθούσε να δημιουργεί αμφιβολίες στον οικονομικό φορέα «..... Ο.Ε.», θα ηδύνατο όπως προβεί, πέραν των ανωτέρω, σε διευκρινιστικό, επ' αυτού, ερώτημα, που, ωστόσο, ουδόλως συνάγεται ότι τέθηκε. Περαιτέρω, συμπλήρωση του αναρτημένου ΕΕΕΣ και, κατ' επέκταση, συμπλήρωση μόνον της ενότητας «α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής», θα οδηγούσε σε αδυναμία της Αναθέτουσας Αρχής να προβεί στις αναγκαίες επαληθεύσεις για την πλήρωση εκάστου κριτηρίου, επαληθεύσεις, οι οποίες, κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών, είναι εφικτές μόνο μέσω του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου, διατρέχοντας, έτσι τον κίνδυνο καταστρατήγησης της διαδικασίας, με τη συμμετοχή οικονομικών φορέων που δεν πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής (πρβλ. ΣτΕ 1939/2022 σκ. 20). Εν προκειμένω, ο ανωτέρω οικονομικός φορέας στο ΕΕΕΣ του, στο Μέρος IV δήλωσε «α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής (ενότητα α ή ενότητες Α έως Δ του παρόντος μέρους), ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι: Πληροί όλα

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής Απάντηση: Ναι» (βλ. αρχείο με τίτλο «esprd-response-v2(1)_signed», σελ. 10/11). Ενόψει των ανωτέρω, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών, η παράλειψη απαντήσεως στα συγκεκριμένα ερωτήματα περί των κριτηρίων επιλογής συνιστά ουσιώδη παράλειψη κατά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, διότι ο οικονομικός φορέας παρέλειψε να δηλώσει προαποδεικτικά αν πληροί αυτά, τα οποία τίθενται επί ποινή αποκλεισμού και η ελλείπουσα απάντηση δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμη και εντός του ίδιου κεφαλαίου του ΕΕΕΣ (βλ. ΣτΕ 725/2022 (7μ.), σκ. 35). Κατ' ακολουθίαν, εφόσον ουδεμία απάντηση δόθηκε, η σχετική έλλειψη ουδόλως θα ηδύνατο να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, δοθέντος ότι ουδεμία απάντηση έδωσε στα σχετικά ερωτήματα (βλ. ΣτΕ 505/2021). Εξάλλου, ούτε δήλωσε το ποσό του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, κατά παράβαση των προβλεπόμενων στο άρ. 23.1 της Διακήρυξης, η δε ως άνω έλλειψη ομοίως ουδόλως δύναται να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων. Άλλωστε, η αναφορά της τάξης ΜΕΕΠ στην οποία ανήκει και η ενημερότητα πτυχίου, ουδόλως δύναται να υποκαταστήσει τη ρητή ως άνω απαίτηση της Διακήρυξης, περί δήλωσης του ίδιου του ποσού ανεκτελέστου στο ΕΕΕΣ. Τούτο διότι, το ποσό του ανεκτελέστου υπολοίπου που έπρεπε, κατά ρητή απαίτηση της Διακήρυξης, να δηλωθεί στο ΕΕΕΣ δεν προκύπτει άνευ ετέρου, χωρίς την ανάγκη περαιτέρω ελεγκτικών επαληθεύσεων και επιπλέον αποδεικτικών στοιχείων, από μόνη την εγγραφή του οικονομικού φορέα στη συγκεκριμένη τάξη του ΜΕΕΠ. Περαιτέρω, η Αναθέτουσα Αρχή αλυσίτελως επικαλείται την υπ' αρ. 419/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ, δεδομένου ότι στην εκεί περίπτωση προσεβλήθη όρος της Διακήρυξης και κρίθηκε ακυρωτέος,

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

ενώ, στην εξεταζόμενη υπόθεση, ο οικείος όρος συμπεριελήφθη στη Διακήρυξη, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και δεσμεύει απολύτως, τόσο την Αναθέτουσα Αρχή, όσο και τους διαγωνιζομένους. Άλλωστε, με την παραπάνω απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ, δεν κρίθηκε ότι ο όρος περί δήλωσης ανεκτέλεστου υπολοίπου πάσχει γενικώς, αλλά η κρίση αυτής αφορούσε αποκλειστικώς στη διαφορετική μεταχείριση, ως προς το ζήτημα αυτό, των οικονομικών φορέων που έχουν εγγραφεί στην 7η τάξη, εν συγκρίσει με εκείνους των κατωτέρων τάξεων. Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής λόγος απόρριψης της προσφοράς του οικονομικού φορέα «..... Ο.Ε.», η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του, και, άρα, ο πρώτος αυτός λόγος πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

16. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στον οικονομικό φορέα «..... Ο.Ε.» και οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς του, η εξέταση των δεύτερου και τρίτου λόγου που αφορούν ομοίως στην προσφορά του παρέλκει ως αλυσιτελής (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

17. Επειδή, με τον λόγο που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα ....., η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε οποιοδήποτε κριτήριο επιλογής των άρ. 22.Β έως 22.Δ της Διακήρυξης. Ειδικότερα, αναφέρει πως η γενική απάντηση οικονομικού φορέα αναφορικά με την πλήρωση όλων των κριτηρίων επιλογής δεν μπορεί να καλύψει τις λεπτομερείς απαντήσεις που έπρεπε να δοθούν για έκαστο εκ των κριτηρίων επιλογής και άγει στην απόρριψη της προσφοράς του. Συγκεκριμένα,

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την εγγραφή του στην κατηγορία των Υδραυλικών ή Η/Μ έργων του ΜΕΕΠ, σύμφωνα με το άρ. 22.Β της διακήρυξης, την ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, την μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, τη δήλωση ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών τουνσυμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 23.1 της διακήρυξης και τη στελέχωση του εργοληπτικού του πτυχίου με τους αντίστοιχους τεχνικούς Μ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρ. 22.Δ της διακήρυξης.

18. Επειδή, επί του λόγου που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα ....., στο ΕΕΕΣ του, στο Μέρος IV δήλωσε «*α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής (ενότητα α ή ενότητες Α έως Δ του παρόντος μέρους), ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι: Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής Απάντηση: Ναι*» (βλ. αρχείο με τίτλο «*espd-response-v2_sign*», σελ. 10/11). Ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκ. 15 της παρούσας, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών, η παράλειψη απαντήσεως στα συγκεκριμένα ερωτήματα περί των κριτηρίων επιλογής συνιστά ουσιώδη παράλειψη κατά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, διότι ο οικονομικός φορέας παρέλειψε να δηλώσει αν πληροί αυτά, τα οποία τίθενται επί ποινή αποκλεισμού και η ελλείπουσα απάντηση δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμη και εντός του ίδιου κεφαλαίου του ΕΕΕΣ (βλ. ΣτΕ 725/2022 (7μ.), σκ. 35). Κατ' ακολουθίαν, εφόσον ουδεμία απάντηση δόθηκε, η σχετική έλλειψη ουδόλως θα ηδύνατο να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφοράς του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, δοθέντος ότι ουδεμία απάντηση έδωσε στα σχετικά ερωτήματα (βλ. ΣτΕ 505/2021). Εξάλλου, ούτε δήλωσε το ποσό του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, κατά παράβαση των προβλεπόμενων

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

στο άρ. 23.1 της Διακήρυξης, η δε ως άνω έλλειψη ομοίως ουδόλως δύναται να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων. Περαιτέρω, κατά τα γενόμενα δεκτά στη σκ. 15 της παρούσας, αλυσιτελώς η Αναθέτουσα Αρχή επικαλείται την υπ' αρ. 419/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ. Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής λόγος απόρριψης της προσφοράς του οικονομικού φορέα ....., η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του, και, άρα, ο λόγος αυτός πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

19. Επειδή, με τον πρώτο λόγο που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση οποιουδήποτε κριτηρίου επιλογής των άρθρων 22.Β έως 22.Δ της διακήρυξης και πως η γενική απάντηση οικονομικού φορέα αναφορικά με την πλήρωση όλων των κριτηρίων επιλογής δεν μπορεί να καλύψει τις λεπτομερείς απαντήσεις που έπρεπε να δοθούν για έκαστο εκ των κριτηρίων επιλογής και άγει στην απόρριψη της προσφοράς του. Πιο συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την εγγραφή του στην κατηγορία των Υδραυλικών ή Η/Μ έργων του ΜΕΕΠ, σύμφωνα με το άρ. 22.Β της διακήρυξης, την ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, την μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, τη δήλωση ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 23.1 της διακήρυξης και τη στελέχωση του εργοληπτικού του πτυχίου με τους αντίστοιχους τεχνικούς Μ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρ. 22.Δ της διακήρυξης. Επιπλέον, αναφέρει πως ο εν λόγω

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

οικονομικός φορέας, όπως δήλωσε στο Μέρος II του ΕΕΕΣ του είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένο οικονομικών φορέων, καθώς είναι εγγεγραμμένος στην 3η τάξη του ΜΕΕΠ και διαθέτει ενημερότητα πτυχίου (χωρίς να αναφέρει τον αριθμό της, όπως αντιθέτως έπραξε με το ΜΕΕΠ του) και πως, παρά την εγγραφή του, δεν προαποδεικνύεται οποιοδήποτε από τα κριτήρια επιλογής. Τούτο διότι, δεν έχει αναφερθεί ο αριθμός και η περίοδος ισχύος της ενημερότητας πτυχίου, απάντηση που δεν δόθηκε σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ, δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμα και εντός του ίδιου ΕΕΕΣ και πως, ως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης για μη υπέρβαση του ανώτατου επιτρεπτού ορίου ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, ο οικονομικός φορέας που είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ και διαθέτει ενημερότητα πτυχίου εν ισχύ, ουδόλως απαλλάσσεται από το να δηλώσει τη μη υπέρβαση του ορίου αυτού, απαιτείται, δε, η δήλωση του ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων στο Μέρος IV Ενότητα Β του ΕΕΕΣ, στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις».

20. Επειδή, επί του πρώτου λόγου που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», στο ΕΕΕΣ του, στο Μέρος IV δήλωσε «α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής (ενότητα α ή ενότητες Α έως Δ του παρόντος μέρους), ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι: Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής Απάντηση: Ναι» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣ SIGNED», σελ. 12/13). Ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκ. 15 της παρούσας, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών, η παράλειψη απαντήσεως στα συγκεκριμένα ερωτήματα περί των κριτηρίων επιλογής συνιστά ουσιώδη παράλειψη κατά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, διότι ο οικονομικός φορέας παρέλειψε να δηλώσει αν πληροί αυτά, τα οποία τίθενται επί ποινή αποκλεισμού και η ελλείπουσα απάντηση δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμη και εντός του ίδιου κεφαλαίου του ΕΕΕΣ (βλ. ΣΤΕ

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

725/2022 (7μ.), σκ. 35). Κατ' ακολουθίαν, εφόσον ουδεμία απάντηση δόθηκε, η σχετική έλλειψη ουδόλως θα ηδύνατο να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφοράς του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, δοθέντος ότι ουδεμία απάντηση έδωσε στα σχετικά ερωτήματα (βλ. ΣτΕ 505/2021). Εξάλλου, ούτε δήλωσε το ποσό του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, κατά παράβαση των προβλεπόμενων στο άρ. 23.1 της Διακήρυξης, η δε ως άνω έλλειψη ομοίως ουδόλως δύναται να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων. Περαιτέρω, κατά τα γενόμενα δεκτά στη σκ. 15 της παρούσας, αλυσιτελώς η Αναθέτουσα Αρχή επικαλείται την υπ' αρ. 419/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ. Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής λόγος απόρριψης της προσφοράς του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του, και, άρα, ο λόγος αυτός πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

21. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στον οικονομικό φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.» και οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς του, η εξέταση του δεύτερου λόγου που αφορά ομοίως στην προσφορά του παρέλκει ως αλυσιτελής (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

22. Επειδή, με τον με τον μόνο λόγο που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Ο.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

προαπέδειξε οποιοδήποτε κριτήριο επιλογής των άρ. 22.Β έως 22.Δ της Διακήρυξης. Ειδικότερα, αναφέρει πως η γενική απάντηση οικονομικού φορέα αναφορικά με την πλήρωση όλων των κριτηρίων επιλογής δεν μπορεί να καλύψει τις λεπτομερείς απαντήσεις που έπρεπε να δοθούν για έκαστο εκ των κριτηρίων επιλογής και άγει στην απόρριψη της προσφοράς του. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την εγγραφή του στην κατηγορία των Υδραυλικών ή Η/Μ έργων του ΜΕΕΠ, σύμφωνα με το άρ. 22.Β της διακήρυξης, την ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, την μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, τη δήλωση ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 23.1 της διακήρυξης και τη στελέχωση του εργοληπτικού του πτυχίου με τους αντίστοιχους τεχνικούς Μ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρ. 22.Δ της διακήρυξης. Περαιτέρω, αναφέρει πως ο εν λόγω οικονομικός φορέας δήλωσε στο Μέρος V του ΕΕΕΣ του «Περιορισμός του αριθμού πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων» ότι είναι εγγεγραμμένος στη 2η τάξη του ΜΕΕΠ (Αρ. βεβαίωσης 22176) για έργα κατηγορίας Υδραυλικών και πως το πεδίο αυτό είναι άσχετο με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης και δεν παρέχει οποιαδήποτε προαποδεικτική ισχύ, καθώς η Διακήρυξη δεν προβλέπει περιορισμό του αριθμού πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων και επομένως το σχετικό πεδίο δεν έχει εφαρμογή. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι απάντηση που δεν δόθηκε σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμα και εντός του ίδιου ΕΕΕΣ. Ακόμη, αναφέρει ότι, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι ορθώς δηλώθηκε στο πεδίο αυτό το ΜΕΕΠ, δεν προαποδείχθηκε ούτε η στελέχωση αυτού (άρ. 22.Δ της διακήρυξης), αλλά κυρίως δεν προαποδείχθηκε ούτε η μη υπέρβαση του ανώτατου επιτρεπτού ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών συμβάσεων του οικονομικού φορέα (άρ. 22.Γ της διακήρυξης), ούτε και αναγράφηκε το ακριβές ποσό του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων (άρ. 23.1 της διακήρυξης).

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

23. Επειδή, επί του μόνου λόγου που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Ο.Ε.», λεκτέα τα εξής: Στο ΕΕΕΣ του, στο Μέρος IV δήλωσε «α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής (ενότητα α ή ενότητες Α έως Δ του παρόντος μέρους), ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι: Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής Απάντηση: Ναι» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΤΕΥΔ_signed», σελ. 10/12). Ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκ. 15 της παρούσας, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών, η παράλειψη απαντήσεως στα συγκεκριμένα ερωτήματα περί των κριτηρίων επιλογής συνιστά ουσιώδη παράλειψη κατά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, διότι ο οικονομικός φορέας παρέλειψε να δηλώσει αν πληροί αυτά, τα οποία τίθενται επί ποινή αποκλεισμού και η ελλείπουσα απάντηση δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμη και εντός του ίδιου κεφαλαίου του ΕΕΕΣ (βλ. ΣΤΕ 725/2022 (7μ.), σκ. 35). Κατ' ακολουθίαν, εφόσον ουδεμία απάντηση δόθηκε, η σχετική έλλειψη ουδόλως θα ηδύνατο να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, δοθέντος ότι ουδεμία απάντηση έδωσε στα σχετικά ερωτήματα (βλ. ΣΤΕ 505/2021). Εξάλλου, ούτε δήλωσε το ποσό του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργαλαβικών συμβάσεων, κατά παράβαση των προβλεπόμενων στο άρ. 23.1 της Διακήρυξης, η δε ως άνω έλλειψη ομοίως ουδόλως δύναται να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων. Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής λόγος απόρριψης της προσφοράς του οικονομικού φορέα «.....Ο.Ε.», η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του, και, άρα, ο λόγος αυτός πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

24. Επειδή, με τον με τον πρώτο λόγο που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε οποιοδήποτε κριτήριο επιλογής των άρ. 22.Β έως 22.Δ της Διακήρυξης. Ειδικότερα, αναφέρει πως η γενική απάντηση οικονομικού φορέα αναφορικά με την πλήρωση όλων των κριτηρίων επιλογής δεν μπορεί να καλύψει τις λεπτομερείς απαντήσεις που έπρεπε να δοθούν για έκαστο εκ των κριτηρίων επιλογής και άγει στην απόρριψη της προσφοράς του. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την εγγραφή του στην κατηγορία των Υδραυλικών ή Η/Μ έργων του ΜΕΕΠ, σύμφωνα με το άρ. 22.Β της διακήρυξης, την ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, την μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, τη δήλωση ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 23.1 της διακήρυξης και τη στελέχωση του εργοληπτικού του πτυχίου με τους αντίστοιχους τεχνικούς Μ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρ. 22.Δ της διακήρυξης. Περαιτέρω, αναφέρει πως ο εν λόγω οικονομικός φορέας δήλωσε το ΜΕΕΠ του στο Μέρος ΙΙ του ΕΕΕΣ απάντηση που δεν παρέχει οποιαδήποτε προαποδεικτική ισχύ και πρέπει να αγνοηθεί πλήρως, διότι δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου και επομένως δεν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο, ώστε να έχει εφαρμογή το υποερώτημα αυτό. Ακολούθως, αναφέρει ότι, από οποιοδήποτε σημείο του ΕΕΕΣ δεν προκύπτει η στελέχωση του εργοληπτικού του πτυχίου, σύμφωνα με το άρθρο 22.Δ της διακήρυξης και πως ο εν λόγω οικονομικός φορέας επέλεξε να δηλώσει κατά παράβαση της διακήρυξης και κατά διαγωνιστικό αυτοσχεδιασμό το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των εργολαβικών του συμβάσεων στο Μέρος V του ΕΕΕΣ «Περιορισμός του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων», ένα πεδίο άσχετο με τις απαιτήσεις της

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

Διακήρυξης που δεν παρέχει προαποδεικτική ισχύ, διότι απάντηση που δεν δόθηκε σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ, δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμα και εντός του ίδιου ΕΕΕΣ.

25. Επειδή, επί του πρώτου λόγου που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «.....Α.Τ.Ε.», λεκτέα τα εξής: Στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του δήλωσε στο Μέρος IV δήλωσε «α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής (ενότητα α ή ενότητες Α έως Δ του παρόντος μέρους), ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι: Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής Απάντηση: Ναι» (βλ. αρχείο με τίτλο «esprd ..... 11 07 2023_signed», σελ. 10/12). Ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκ. 15 της παρούσας, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών, η παράλειψη απαντήσεως στα συγκεκριμένα ερωτήματα περί των κριτηρίων επιλογής συνιστά ουσιώδη παράλειψη κατά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, διότι ο οικονομικός φορέας παρέλειψε να δηλώσει αν πληροί αυτά, τα οποία τίθενται επί ποινή αποκλεισμού και η ελλείπουσα απάντηση δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμη και εντός του ίδιου κεφαλαίου του ΕΕΕΣ (βλ. ΣτΕ 725/2022 (7μ.), σκ. 35). Κατ' ακολουθίαν, εφόσον ουδεμία απάντηση δόθηκε, η σχετική έλλειψη ουδόλως θα ηδύνατο να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, δοθέντος ότι ουδεμία απάντηση έδωσε στα σχετικά ερωτήματα (βλ. ΣτΕ 505/2021). Συνεπώς, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.». Ενόψει της αποδοχής του ανωτέρω ισχυρισμού που οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς του εν λόγω οικονομικού φορέα, η εξέταση του επιμέρους ισχυρισμού της προσφεύγουσας που αφορά στη δήλωση του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων παρέλκει ως αλυσιτελής.

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

26. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στον οικονομικό φορέα «.....Α.Τ.Ε.» και οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς του, η εξέταση των δεύτερου και τρίτου λόγων που αφορούν ομοίως στην προσφορά του παρέλκει ως αλυσιτελής (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

27. Επειδή, με τον πρώτο λόγο που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε οποιοδήποτε κριτήριο επιλογής των άρ. 22.Β έως 22.Δ της Διακήρυξης. Ειδικότερα, αναφέρει πως η γενική απάντηση οικονομικού φορέα αναφορικά με την πλήρωση όλων των κριτηρίων επιλογής δεν μπορεί να καλύψει τις λεπτομερείς απαντήσεις που έπρεπε να δοθούν για έκαστο εκ των κριτηρίων επιλογής και άγει στην απόρριψη της προσφοράς του. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την εγγραφή του στην κατηγορία των Υδραυλικών ή Η/Μ έργων του ΜΕΕΠ, σύμφωνα με το άρ. 22.Β της διακήρυξης, την ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, την μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, τη δήλωση ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 23.1 της διακήρυξης και τη στελέχωση του εργοληπτικού του πτυχίου με τους αντίστοιχους τεχνικούς Μ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρ. 22.Δ της διακήρυξης. Περαιτέρω, αναφέρει πως ο εν λόγω οικονομικός φορέας δήλωσε στο Μέρος ΙΙ του ΕΕΕΣ του ότι είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένο οικονομικών φορέων, καθώς είναι εγγεγραμμένος στην 4η τάξη του ΜΕΕΠ και διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, ωστόσο, αναφέρει πως, παρά την εγγραφή αυτή δεν προαποδεικνύεται οποιοδήποτε από τα κριτήρια επιλογής, διότι, ως προς τις απαιτήσεις του άρ. 22.Β και 22.Γ της Διακήρυξης που δεν δόθηκε σε

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ, δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμα και εντός του ίδιου ΕΕΕΣ και πως, ως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης για μη υπέρβαση του ανώτατου επιτρεπτού ορίου ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, ο οικονομικός φορέας που είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ και διαθέτει ενημερότητα πτυχίου εν ισχύ, ουδόλως απαλλάσσεται από το να δηλώσει τη μη υπέρβαση του ορίου αυτού, αναφορικά, δε, με τις απαιτήσεις του άρ. 22.Δ, αναφέρει πως δεν δόθηκε οποιαδήποτε απάντηση σε οποιοδήποτε πεδίο του ΕΕΕΣ.

28. Επειδή, επί του πρώτου λόγου που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», λεκτέα τα εξής: Στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του δήλωσε στο Μέρος IV δήλωσε «α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής (ενότητα α ή ενότητες Α έως Δ του παρόντος μέρους), ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι: Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής Απάντηση: Ναι» (βλ. αρχείο με τίτλο «esprd-response-v2_signed», σελ. 12/13). Ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκ. 15 της παρούσας, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών, η παράλειψη απαντήσεως στα συγκεκριμένα ερωτήματα περί των κριτηρίων επιλογής συνιστά ουσιώδη παράλειψη κατά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, διότι ο οικονομικός φορέας παρέλειψε να δηλώσει αν πληροί αυτά, τα οποία τίθενται επί ποινή αποκλεισμού και η ελλείπουσα απάντηση δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμη και εντός του ίδιου κεφαλαίου του ΕΕΕΣ (βλ. ΣτΕ 725/2022 (7μ.), σκ. 35). Κατ' ακολουθίαν, εφόσον ουδεμία απάντηση δόθηκε, η σχετική έλλειψη ουδόλως θα ηδύνατο να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφοράς του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, δοθέντος ότι ουδεμία απάντηση έδωσε στα σχετικά ερωτήματα (βλ. ΣτΕ 505/2021). Συνεπώς, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του οικονομικού φορέα

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

«ΑΡΛΕΤΟΣ Α.Τ.Ε.Ε.»). Εξάλλου, ούτε δήλωσε το ποσό του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, κατά παράβαση των προβλεπόμενων στο άρ. 23.1 της Διακήρυξης, η δε ως άνω έλλειψη ομοίως ουδόλως δύναται να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων. Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής λόγος απόρριψης της προσφοράς του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του, και, άρα, ο πρώτος αυτός λόγος πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

29. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στον οικονομικό φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.» και οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς του, η εξέταση του δεύτερου λόγου που αφορά ομοίως στην προσφορά του παρέλκει ως αλυσιτελής (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

30. Επειδή, με τον πρώτο λόγο που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε οποιοδήποτε κριτήριο επιλογής των άρ. 22.Β έως 22.Δ της Διακήρυξης. Ειδικότερα, αναφέρει πως η γενική απάντηση οικονομικού φορέα αναφορικά με την πλήρωση όλων των κριτηρίων επιλογής δεν μπορεί να καλύψει τις λεπτομερείς απαντήσεις που έπρεπε να δοθούν για έκαστο εκ των κριτηρίων επιλογής και άγει στην απόρριψη της προσφοράς του. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την εγγραφή του στην κατηγορία των Υδραυλικών ή Η/Μ έργων του ΜΕΕΠ, σύμφωνα με το άρ. 22.Β

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

της διακήρυξης, την ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, την μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, τη δήλωση ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 23.1 της διακήρυξης και τη στελέχωση του εργοληπτικού του πτυχίου με τους αντίστοιχους τεχνικούς Μ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρ. 22.Δ της διακήρυξης. Περαιτέρω, αναφέρει πως ο εν λόγω οικονομικός φορέας δήλωσε στο Μέρος ΙΙ του ΕΕΕΣ του ότι είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένο οικονομικών φορέων, καθώς είναι εγγεγραμμένος στην 3η τάξη του ΜΕΕΠ και διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, ωστόσο, αναφέρει πως, παρά την εγγραφή αυτή δεν προαποδεικνύεται οποιοδήποτε από τα κριτήρια επιλογής, διότι, ως προς τις απαιτήσεις του άρ. 22.Β και 22.Γ της Διακήρυξης που δεν δόθηκε σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ, δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμα και εντός του ίδιου ΕΕΕΣ και πως, ως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης για μη υπέρβαση του ανώτατου επιτρεπτού ορίου ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, ο οικονομικός φορέας που είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ και διαθέτει ενημερότητα πτυχίου εν ισχύ, ουδόλως απαλλάσσεται από το να δηλώσει τη μη υπέρβαση του ορίου αυτού, αναφορικά, δε, με τις απαιτήσεις του άρ. 22.Δ, αναφέρει πως δεν δόθηκε οποιαδήποτε απάντηση σε οποιοδήποτε πεδίο του ΕΕΕΣ. Ακόμη, ως προς τις απαιτήσεις του άρ. 22.Γ, αναφέρει πως οι οικονομικοί φορείς προκειμένου να εγγραφούν στην 3η τάξη του ΜΕΕΠ, όπως εν προκειμένω ο οικονομικός φορέας, οφείλουν να διαθέτουν ίδια κεφάλαια ύψους 375.000 € και πάγια στοιχεία ύψους 75.000 €. Επομένως, η εγγραφή του οικονομικού φορέα στην 3η τάξη του ΜΕΕΠ δεν καλύπτει τις απαιτήσεις της διακήρυξης για ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, καθώς τα ίδια κεφάλαια είναι εντελώς διαφορετικό μέγεθος από τις τραπεζικές καταθέσεις και τα πάγια που ρητά απαιτεί η διακήρυξη και επομένως το μόνο συναφές με την κρίσιμη απαίτηση της διακήρυξης που αποδεικνύει η εγγραφή του φορέα στην 3η

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

τάξη του ΜΕΕΠ είναι η ύπαρξη παγίων ύψους 75.000 € και επομένως δεν καλύπτεται η ρητή απαίτηση για καταθέσεις ή/και πάγια στοιχεία ύψους τουλάχιστον 100.000 €.

31. Επειδή, επί του πρώτου λόγου που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», λεκτέα τα εξής: Στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του δήλωσε στο Μέρος IV δήλωσε «α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής (ενότητα α ή ενότητες Α έως Δ του παρόντος μέρους), ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι: Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής Απάντηση: Ναι» (βλ. αρχείο με τίτλο «esrd-.....», σελ. 11/13). Ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκ. 15 της παρούσας, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών, η παράλειψη απαντήσεως στα συγκεκριμένα ερωτήματα περί των κριτηρίων επιλογής συνιστά ουσιώδη παράλειψη κατά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, διότι ο οικονομικός φορέας παρέλειψε να δηλώσει αν πληροί αυτά, τα οποία τίθενται επί ποινή αποκλεισμού και η ελλείπουσα απάντηση δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμη και εντός του ιδίου κεφαλαίου του ΕΕΕΣ (βλ. ΣτΕ 725/2022 (7μ.), σκ. 35). Κατ' ακολουθίαν, εφόσον ουδεμία απάντηση δόθηκε, η σχετική έλλειψη ουδόλως θα ηδύνατο να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, δοθέντος ότι ουδεμία απάντηση έδωσε στα σχετικά ερωτήματα (βλ. ΣτΕ 505/2021). Συνεπώς, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.»). Εξάλλου, ούτε δήλωσε το ποσό του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, κατά παράβαση των προβλεπόμενων στο άρ. 23.1 της Διακήρυξης, η δε ως άνω έλλειψη ομοίως ουδόλως δύναται να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων.

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής λόγος απόρριψης της προσφοράς του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του, και, άρα, ο πρώτος αυτός λόγος πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

32. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στον οικονομικό φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.» και οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς του, η εξέταση του δεύτερου λόγου που αφορά ομοίως στην προσφορά του παρέλκει ως αλυσιτελής (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

33. με τον πρώτο λόγο που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε οποιοδήποτε κριτήριο επιλογής των άρ. 22.Β έως 22.Δ της Διακήρυξης. Ειδικότερα, αναφέρει πως η γενική απάντηση οικονομικού φορέα αναφορικά με την πλήρωση όλων των κριτηρίων επιλογής δεν μπορεί να καλύψει τις λεπτομερείς απαντήσεις που έπρεπε να δοθούν για έκαστο εκ των κριτηρίων επιλογής και άγει στην απόρριψη της προσφοράς του. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την εγγραφή του στην κατηγορία των Υδραυλικών ή Η/Μ έργων του ΜΕΕΠ, σύμφωνα με το άρ. 22.Β της διακήρυξης, την ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, την μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 22.Γ της διακήρυξης, τη δήλωση ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών του συμβάσεων, σύμφωνα με το άρ. 23.1 της διακήρυξης και τη στελέχωση του

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

εργοληπτικού του πτυχίου με τους αντίστοιχους τεχνικούς Μ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρ. 22.Δ της διακήρυξης. Περαιτέρω, αναφέρει πως ο εν λόγω οικονομικός φορέας δήλωσε στο Μέρος II του ΕΕΕΣ του ότι είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένο οικονομικών φορέων, καθώς είναι εγγεγραμμένος στην 3η τάξη του ΜΕΕΠ και διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, ωστόσο, αναφέρει πως, παρά την εγγραφή αυτή δεν προαποδεικνύεται οποιοδήποτε από τα κριτήρια επιλογής, διότι, ως προς τις απαιτήσεις του άρ. 22.Β και 22.Γ της Διακήρυξης που δεν δόθηκε σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ, δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμα και εντός του ίδιου ΕΕΕΣ και πως, ως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης για μη υπέρβαση του ανώτατου επιτρεπτού ορίου ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, ο οικονομικός φορέας που είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ και διαθέτει ενημερότητα πτυχίου εν ισχύ, ουδόλως απαλλάσσεται από το να δηλώσει τη μη υπέρβαση του ορίου αυτού, αναφορικά, δε, με τις απαιτήσεις του άρ. 22.Δ, αναφέρει πως δεν δόθηκε οποιαδήποτε απάντηση σε οποιοδήποτε πεδίο του ΕΕΕΣ. Ακόμη, ως προς τις απαιτήσεις του άρ. 22.Γ, αναφέρει πως οι οικονομικοί φορείς προκειμένου να εγγραφούν στην 3η τάξη του ΜΕΕΠ, όπως εν προκειμένω ο οικονομικός φορέας, οφείλουν να διαθέτουν ίδια κεφάλαια ύψους 375.000 € και πάγια στοιχεία ύψους 75.000 €. Επομένως, η εγγραφή του οικονομικού φορέα στην 3η τάξη του ΜΕΕΠ δεν καλύπτει τις απαιτήσεις της διακήρυξης για ύπαρξη καταθέσεων ή/και παγίων στοιχείων ύψους τουλάχιστον 100.000 €, καθώς τα ίδια κεφάλαια είναι εντελώς διαφορετικό μέγεθος από τις τραπεζικές καταθέσεις και τα πάγια που ρητά απαιτεί η διακήρυξη και επομένως το μόνο συναφές με την κρίσιμη απαίτηση της διακήρυξης που αποδεικνύει η εγγραφή του φορέα στην 3η τάξη του ΜΕΕΠ είναι η ύπαρξη παγίων ύψους 75.000 € και επομένως δεν καλύπτεται η ρητή απαίτηση για καταθέσεις ή/και πάγια στοιχεία ύψους τουλάχιστον 100.000 €. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως δήλωσε το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των εργολαβικών του συμβάσεων στο Μέρος V του ΕΕΕΣ «Περιορισμός του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής

Αριθμός απόφασης : 1583/2023

υποψηφίων», πεδίο άσχετο με τις απαιτήσεις της διακήρυξης το οποίο δεν παρέχει οποιαδήποτε προαποδεικτική ισχύ.

34 Επειδή, επί του πρώτου λόγου που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.», λεκτέα τα εξής: Στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του δήλωσε στο Μέρος IV δήλωσε «α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής (ενότητα α ή ενότητες Α έως Δ του παρόντος μέρους), ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι: Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής Απάντηση: Ναι» (βλ. αρχείο με τίτλο «....._ΕΕΕΣ_esp-d-response-v2_signed», σελ. 10/12). Ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκ. 15 της παρούσας, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών, η παράλειψη απαντήσεως στα συγκεκριμένα ερωτήματα περί των κριτηρίων επιλογής συνιστά ουσιώδη παράλειψη κατά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, διότι ο οικονομικός φορέας παρέλειψε να δηλώσει αν πληροί αυτά, τα οποία τίθενται επί ποινή αποκλεισμού και η ελλείπουσα απάντηση δεν δύναται να συναχθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα, ακόμη και εντός του ιδίου κεφαλαίου του ΕΕΕΣ (βλ. ΣΤΕ 725/2022 (7μ.), σκ. 35). Κατ' ακολουθίαν, εφόσον ουδεμία απάντηση δόθηκε, η σχετική έλλειψη ουδόλως θα ηδύνατο να θεραπευθεί με κλήση του, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση των προσφορών του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, δοθέντος ότι ουδεμία απάντηση έδωσε στα σχετικά ερωτήματα (βλ. ΣΤΕ 505/2021). Συνεπώς, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά του οικονομικού φορέα «..... Α.Τ.Ε.Ε.». Ενόψει της αποδοχής του ανωτέρω ισχυρισμού που οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς του εν λόγω οικονομικού φορέα, η εξέταση του επιμέρους ισχυρισμού της προσφεύγουσας που αφορά στη δήλωση του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων παρέλκει ως αλυσιτελής.

35. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, και το παράβολο να επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αρ. .... απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής, κατά το μέρος που έκανε δεκτές τις προσφορές των οικονομικών φορέων «..... Ο.Ε.» και ....., «..... Α.Τ.Ε.Ε.», «.....Ο.Ε.», «..... Α.Τ.Ε.Ε.», «..... Α.Τ.Ε.Ε.», «..... Α.Τ.Ε.Ε.» και «..... Α.Τ.Ε.Ε.», κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 11.10.2023 και εκδόθηκε στις 31.10.2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ